

VLOOKUP u vašoj službi - MS Excel tips&tricks

Razgovarali smo sa našim cenjenim predavačem Davidom Vundukom na temu napredne upotrebe programa MS Excel. Tom prilikom objasnio nam je kako funkcioniše VLOOKUP funkcija, za vertikalno pretraživanje podataka na zadatu temu i baš to bi želeli da podelimo sa vama.

Kada koristimo VLOOKUP?

VLOOKUP funkciju koristimo za prikazivanje podataka iz velike baze (tabele) podataka, radi preglednijih i detaljnijih izveštaja o konkretno traženom pojmu iz tih velikih tabela, spiskova.

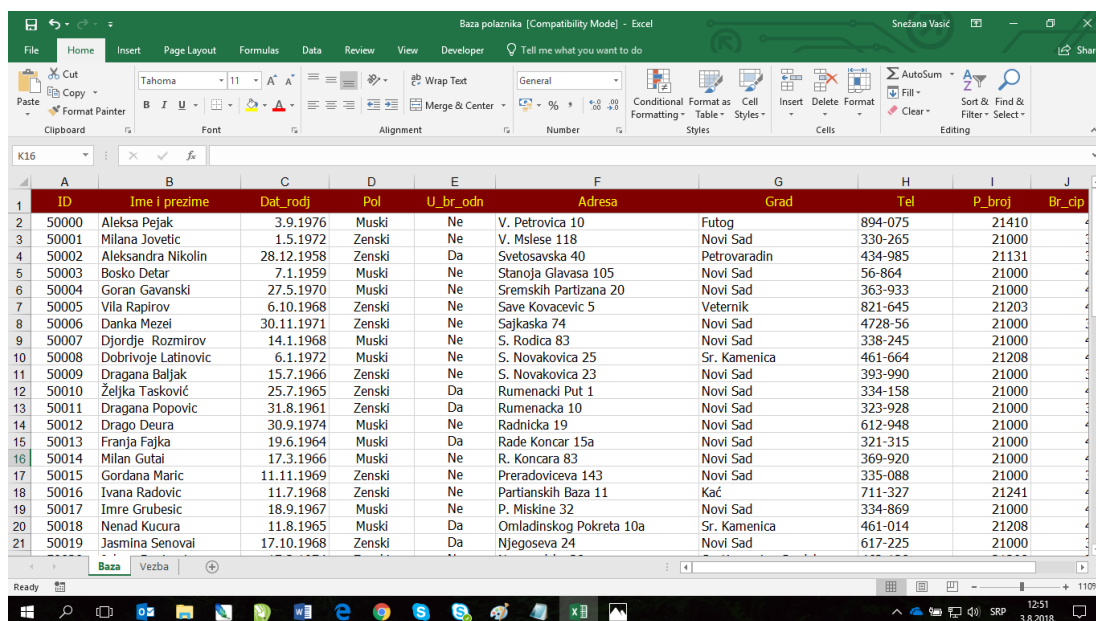
Na primer, ukoliko želite da proverite brojno stanje, boju, veličinu i objekat gde se određeni proizvod nalazi, možete uneti samo šifru proizvoda i upotrebom VLOOKUP funkcije dobićete sve tražene podatke.

Drugi primer bi bio kada imate veliku bazu zaposlenih i potrebno vam je baš za Peru Perića da dobijete sve njegove dostupne podatke (adresa, kontakt telefon, dužina staža, stručna sprema...), to možete dobiti unosom njegovog JMBG ili dodeljenog jedinstvenog kompanijskog ID-ja i svi podaci će vam biti prezentovani.

Funkcija je izuzetno korisna za pretrage podataka u velikim bazama i ima široku primenu.

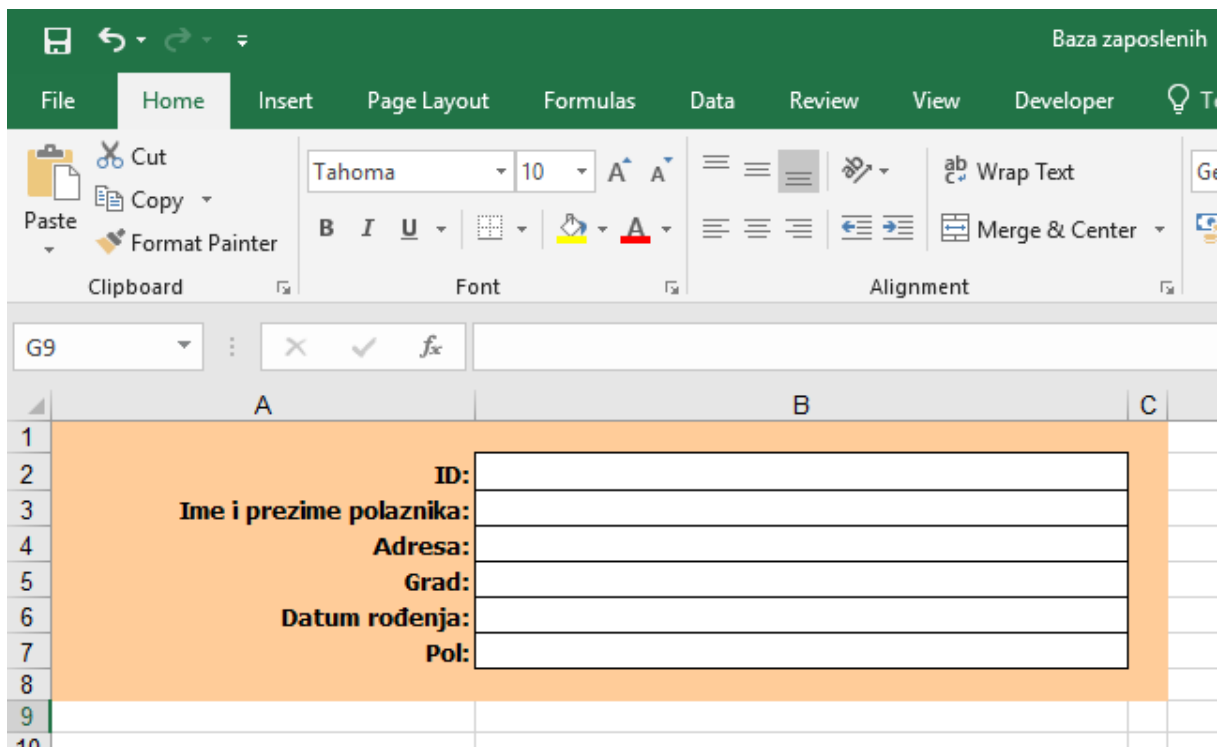
Kako se koristi VLOOKUP?

Da bi koristili VLOOKUP funkciju, neophodno je da otvorite osnovnu bazu podataka (Slika 1) i da napravite jednu pomoćnu tabelu u kojoj će se prikazivati svi željeni podaci (Slika 2). Pomoćna tabela može biti kreirana na istom sheet-u na kom se nalazi i velika tabela sa podacima, ili na posebnom sheet-u.



ID	Ime i prezime	Dat_rodj	Pol	U_br_odn	Adresa	Grad	Tel	P_broj	Br_cip
50000	Aleksa Pejak	3.9.1976	Muski	Ne	V. Petrovica 10	Futog	894-075		21410
50001	Milana Jovetic	1.5.1972	Zenski	Ne	V. Mslése 118	Novi Sad	330-265		21000
50002	Aleksandra Nikolin	28.12.1958	Zenski	Da	Svetosavska 40	Petrovaradin	434-985		21131
50003	Bosko Detar	7.1.1959	Muski	Ne	Stanoja Glavasa 105	Novi Sad	56-864		21000
50004	Goran Gavanski	27.5.1970	Muski	Ne	Sremskih Partizana 20	Novi Sad	363-933		21000
50005	Vila Rapirova	6.10.1968	Zenski	Ne	Save Kovacevic 5	Veternik	821-645		21203
50006	Danka Mezei	30.11.1971	Zenski	Ne	Sajkaska 74	Novi Sad	4728-56		21000
50007	Djordje Rozmirov	14.1.1968	Muski	Ne	S. Rodica 83	Novi Sad	338-245		21000
50008	Dobrivoje Latinovic	6.1.1972	Muski	Ne	S. Novakovica 25	Sr. Kamenica	461-664		21208
50009	Dragana Baljak	15.7.1966	Zenski	Ne	S. Novakovica 23	Novi Sad	393-990		21000
50010	Željka Tasković	25.7.1965	Zenski	Da	Rumenacki Put 1	Novi Sad	334-158		21000
50011	Dragana Popovic	31.8.1961	Zenski	Da	Rumenacka 10	Novi Sad	323-928		21000
50012	Drago Deura	30.9.1974	Muski	Ne	Radnicka 19	Novi Sad	612-948		21000
50013	Franja Fajka	19.6.1964	Muski	Da	Rade Koncar 15a	Novi Sad	321-315		21000
50014	Milan Gutai	17.3.1966	Muski	Ne	R. Koncara 83	Novi Sad	369-920		21000
50015	Gordana Maric	11.11.1969	Zenski	Ne	Preradoviceva 143	Novi Sad	335-088		21000
50016	Ivana Radovic	11.7.1968	Zenski	Ne	Partianskih Baza 11	Kač	711-327		21241
50017	Imre Grubestic	18.9.1967	Muski	Ne	P. Miskine 32	Novi Sad	334-869		21000
50018	Nenad Kucura	11.8.1965	Muski	Da	Omladinskog Pokreta 10a	Sr. Kamenica	461-014		21208
50019	Jasmina Senoval	17.10.1968	Zenski	Da	Njegoseva 24	Novi Sad	617-225		21000

Slika 1. Baza podataka polaznika unutar koje ćemo vršiti pretragu



Slika 2. Pomoćna tabela otvorena u posebnom sheet-u

Da bi naglasili, posebno smo obojili površinu tabele da bi bila uočljivija radnja.

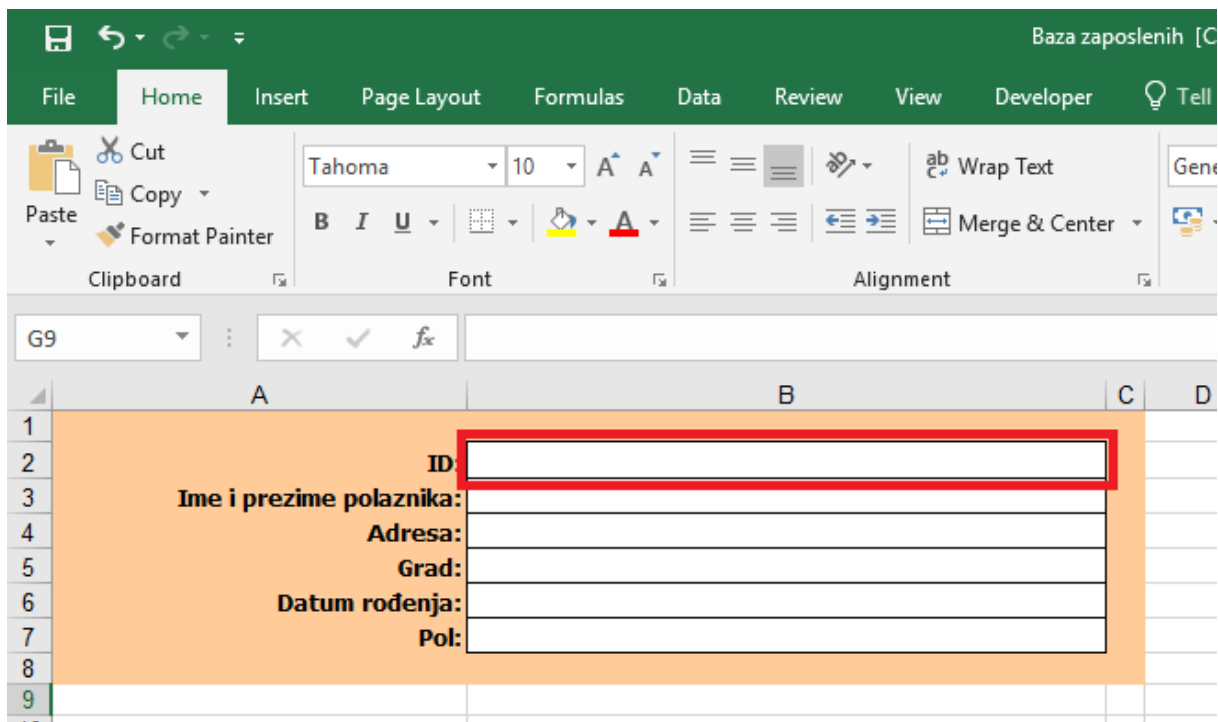
U prvoj koloni ove naše pomoćne tabele nalaze se nazivi kolona iz baze podataka polaznika koja se pretražuje. Unosite samo kolone za koje želite da dobijete podatak.

ID	Ime i prezime	Dat_rodj	Pol	U_br_odn	Adresa	Grad
50000	Aleksa Pejak	3.9.1970	Muski	Ne	V. Petrovica 10	Tutog
50001	Milana Jovetic	1.5.1972	Zenski	Ne	V. Mslese 118	Novi Sad
50002	Aleksandra Nikolic	20.12.1978	Zenski	Da	Cvetkovic 40	Bela Palanka

Slika 3. Naslovi kolona iz baze podataka polaznika

Treba posebno da obratite pažnju na tip polja u koje ćete uneti vrednost. Ukoliko se traži datum ili brojana vrednost sa decimalama i valutom, to polje možete odmah formatirati preko Format Cells... opcije.

U prvo polje (B2) pomoćne tabele ćemo definisati ono po čemu želimo da se pretraga i filtriranje izvrši. Mora biti jedinstvene vrednosti, kao što su šifra proizvoda, broj zdravstvenog kartona, ID dobavljača, JMBG, broj reginarske tablice... U ovo polje se ručno unosi vrednost kada se definišu svi ostali parametri za izvršavanje VLOOKUP funkcije.

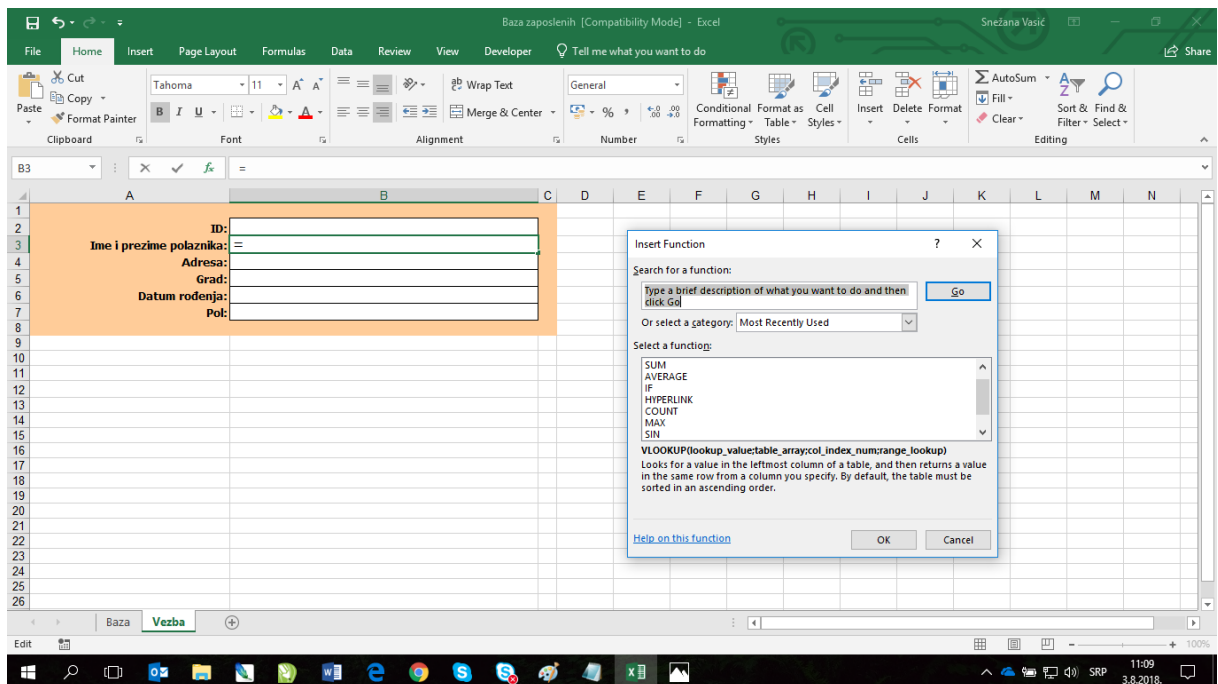


Slika 4. Lookup vrednosno polje

Znači, zvanično počinjemo od drugog polja (B3) pomoćne tabele u koje unosimo VLOOKUP funkciju. Funkcija se unosi preko Formula Bar-a (fx). VLOOKUP sintaksa ima sledeći oblik:

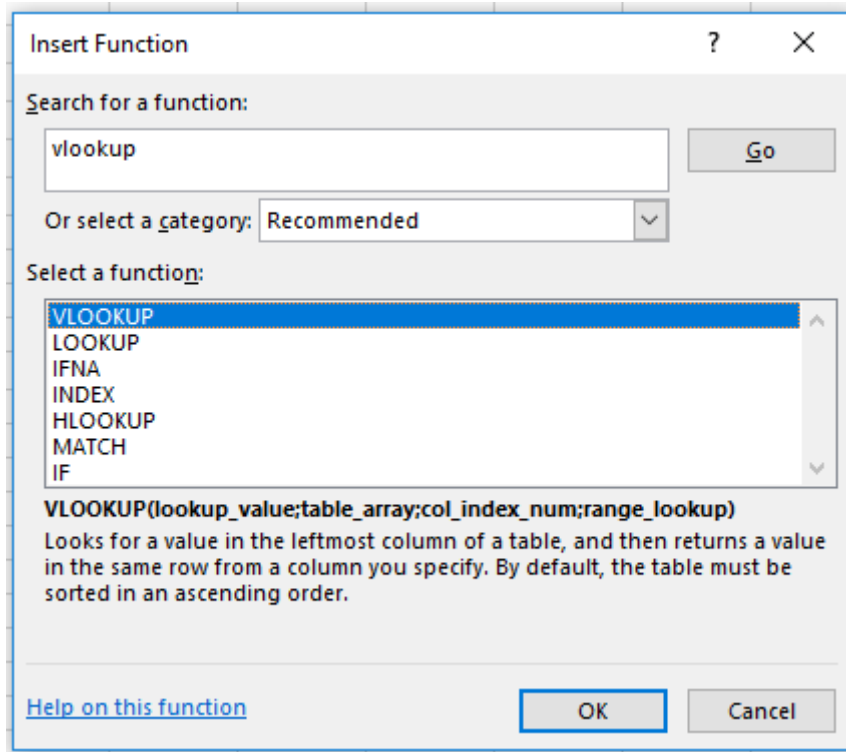
VLOOKUP(lookup_value, table_array, col_index_num, [range_lookup])

i potrebno je da definišete 4 polja da bi dobili željene rezultate. Sve započinjemo odabirom VLOOKUP funkcije.

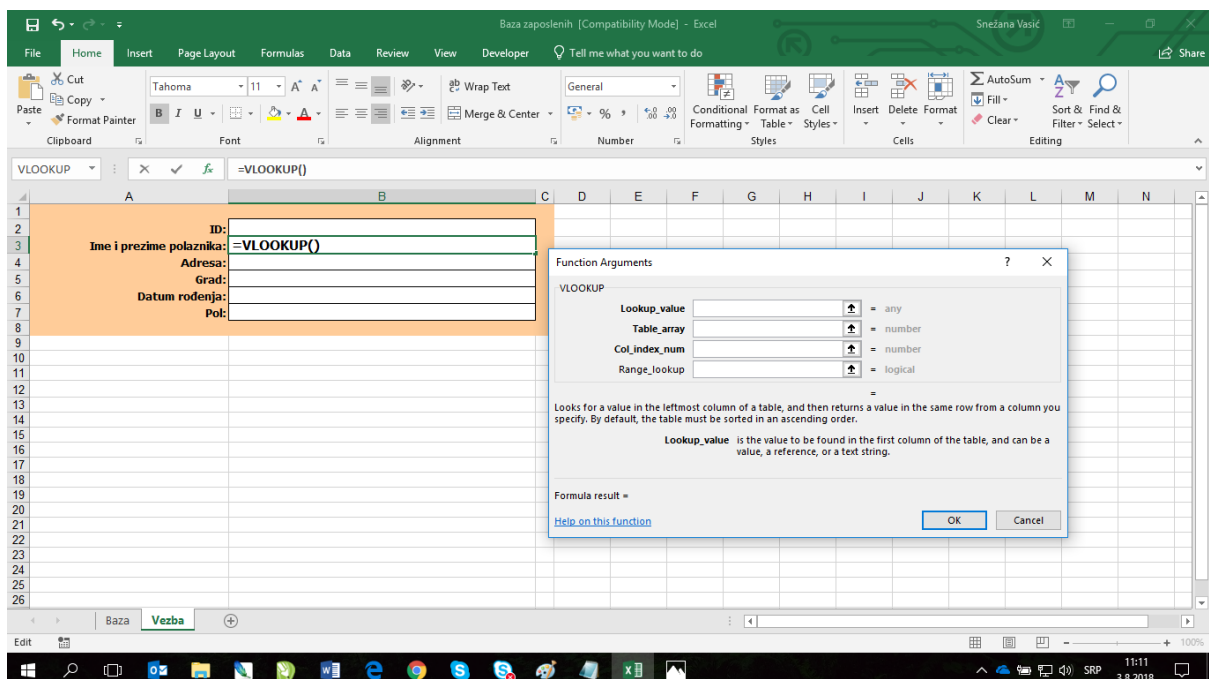


Slika 5. Definisavanje VLOOKUP sintakse za željenu pretragu

Ukoliko se ova funkcija ne nalazi među prvih 10 ponuđenih, u polje Search for a function unosimo VLOOKUP. Potvrdom na Go, VLOOKUP će biti u ponuđenim funkcijama. Potvrdimo sve sa OK.

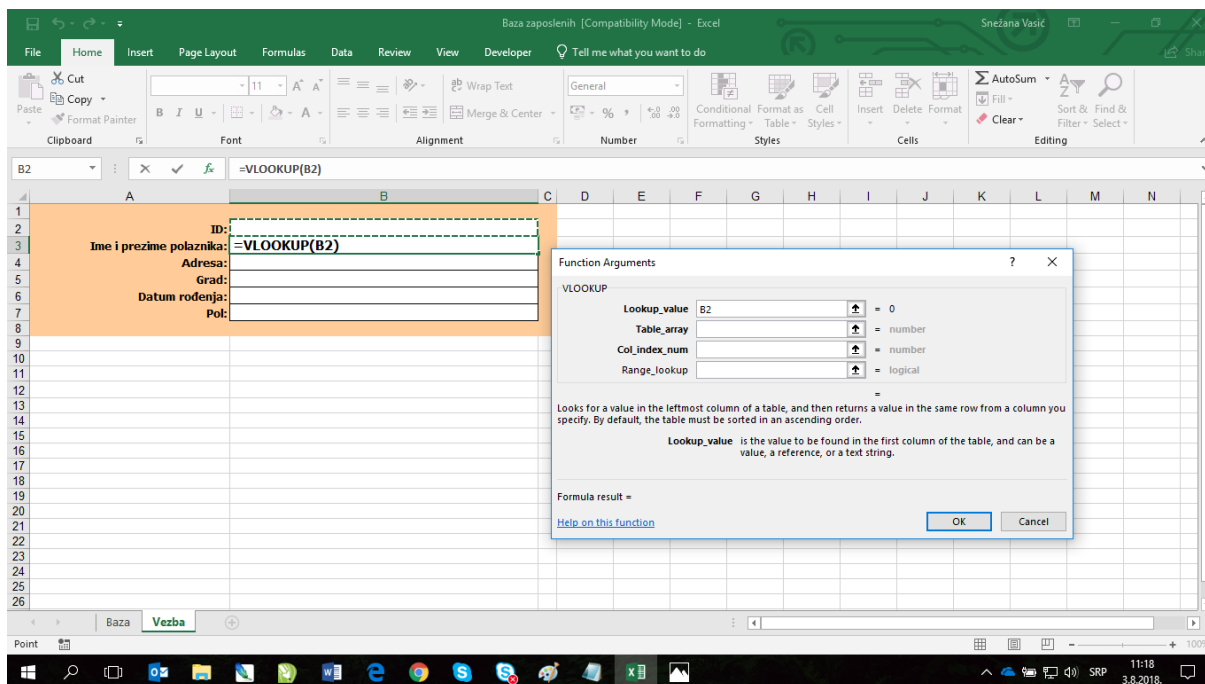


Slika 6. Unos i odabir VLOOKUP funkcije



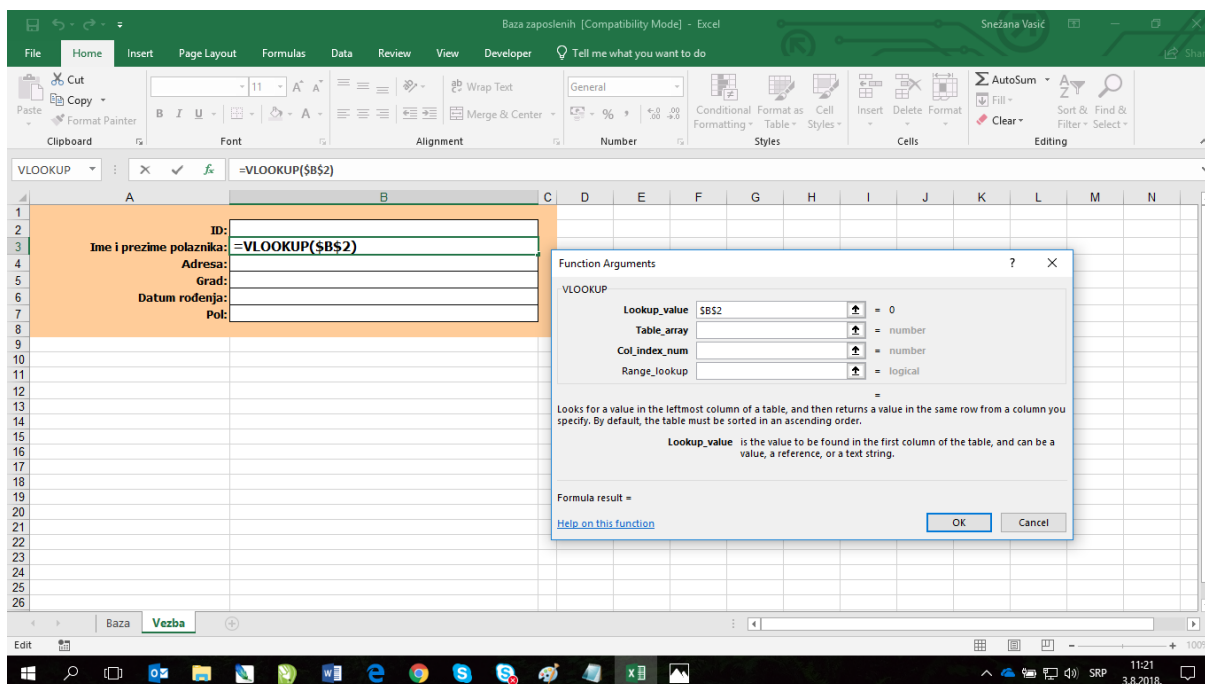
Slika 7. Odabir vrednosti za VLOOKUP funkciju

Prvo polje Lookup_value je definisana vrednost po osnovu koje ćemo vršiti pretragu. U našem slučaju to je ID polje (B2).



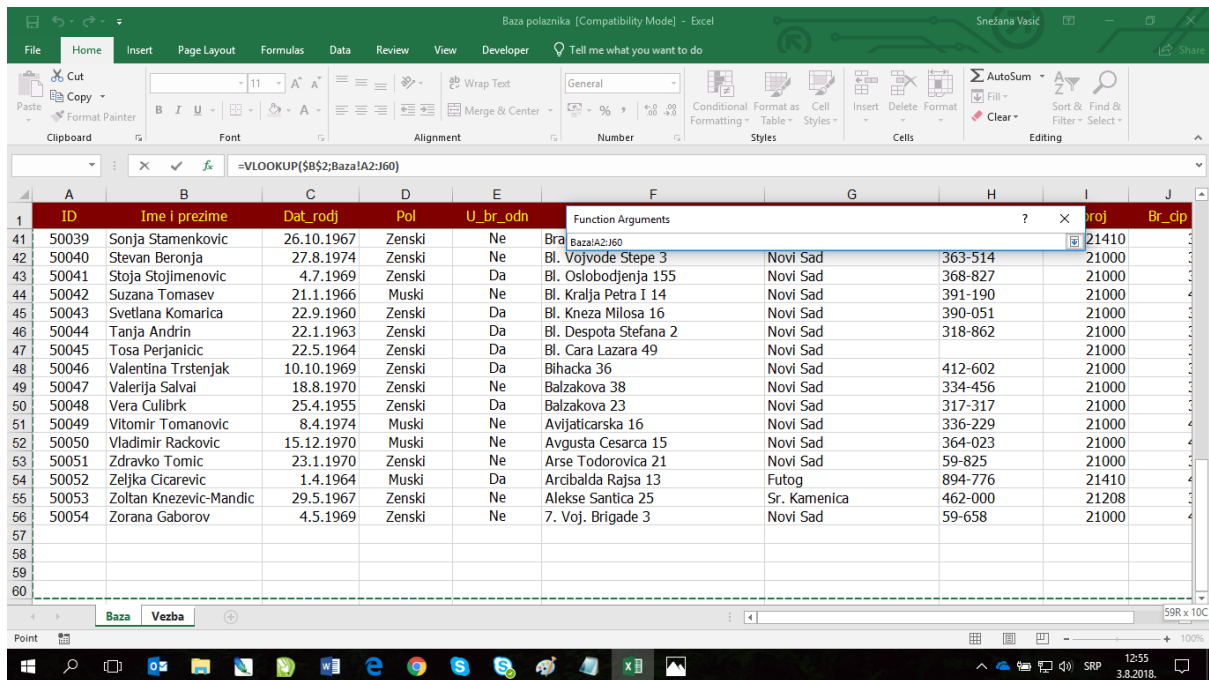
Slika 8. Odabrana Lookup vrednost po kojoj će se vršiti pretraga

Kako u našem slučaju izlistavamo više podataka, potrebno je da zaključamo polje koje definišemo kao Lookup vrednost za ostala polja. To ćemo uraditi ako stanemo mišem na B2 i pritisnemo funkcionalni taster u gornjem redu tastature F4. Tada će se pojaviti dodatni karakteri \$ uz oznaku polja, što bi značili da smo zaključali/fiksirali polje.

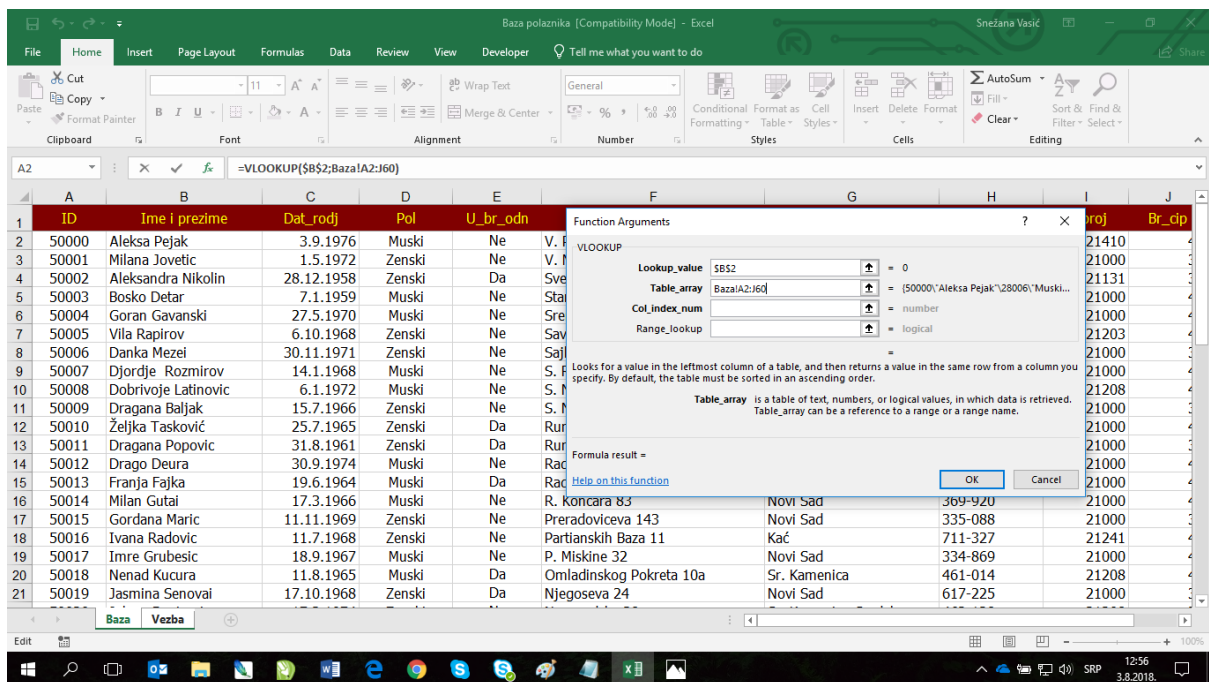


Slika 9. Zaključavanje polja Lookup vrednosti

U drugom polju VLOOKUP sintakse, Table-array definiše se raspon table sa podacima iz kojih će se pretraživati željeni pojmovi.



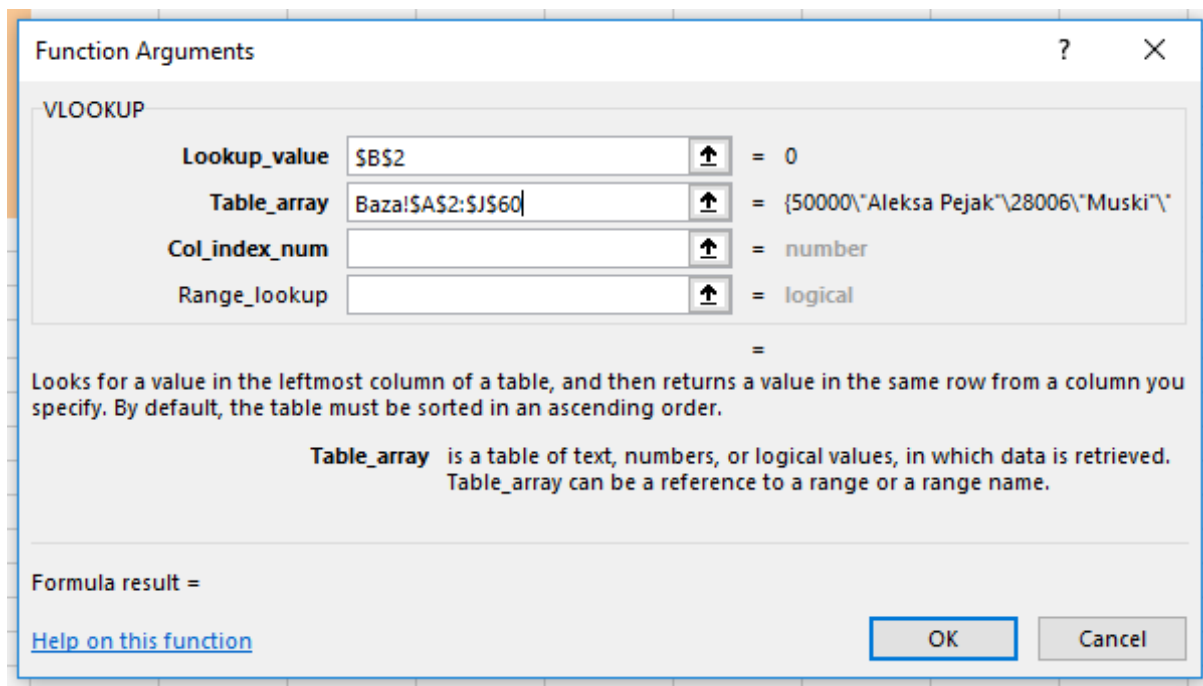
Slika 10. Odabir baze podataka polaznika za pretragu



Slika 11. Odabran raspon podataka polaznika za pretragu

Prema savetu našeg predavača, uvek obuhvatite i prazne redove vaše velike table (baze podataka polaznika u našem primeru), kako bi se u narednim pretragama obuhvatili i novo uneti podaci.

Takođe zaključajte polja raspona sa funkcionalnim tasterom F4.

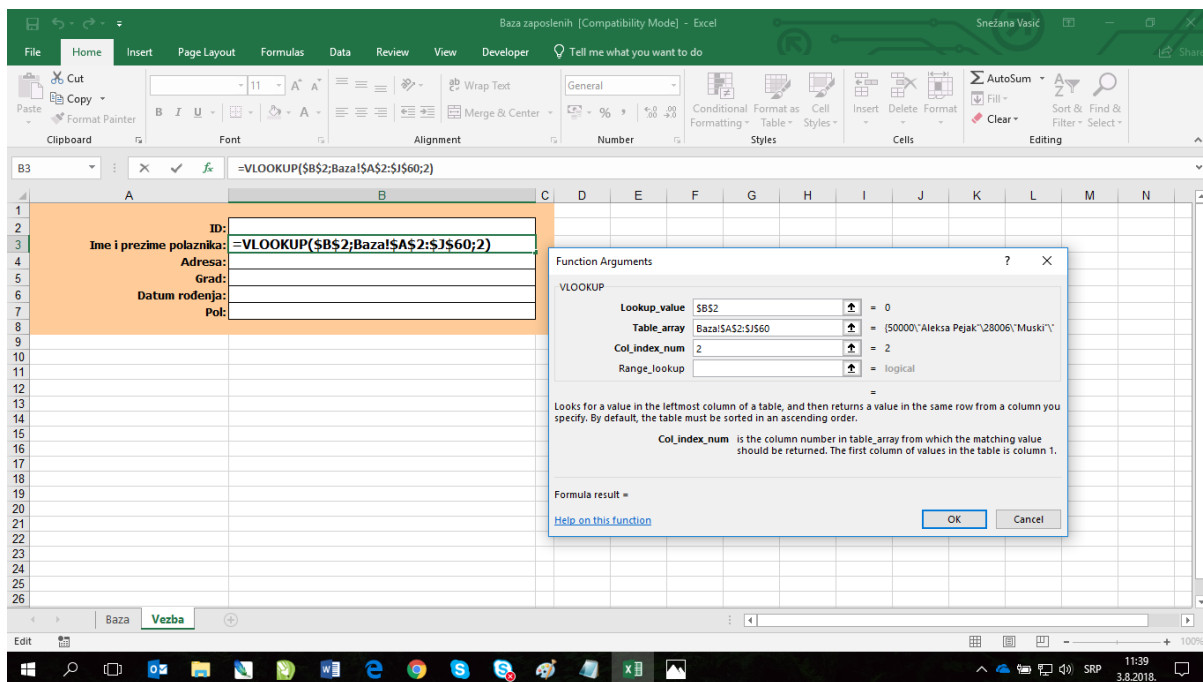


Slika 12. Zaključana polja raspona pretrage

Treće polje za definisanje u ovoj sintaksi je Col_index_num i predstavlja redni broj kolone iz koje nam treba traženi pojam. U našem slučaju, mi želimo da saznamo Ime i prezime polaznika sa nekim konkretnim ID brojem. To je kolona broj 2 iz Baze podataka polaznika i to je vrednost koja nam treba za Col_index_num.

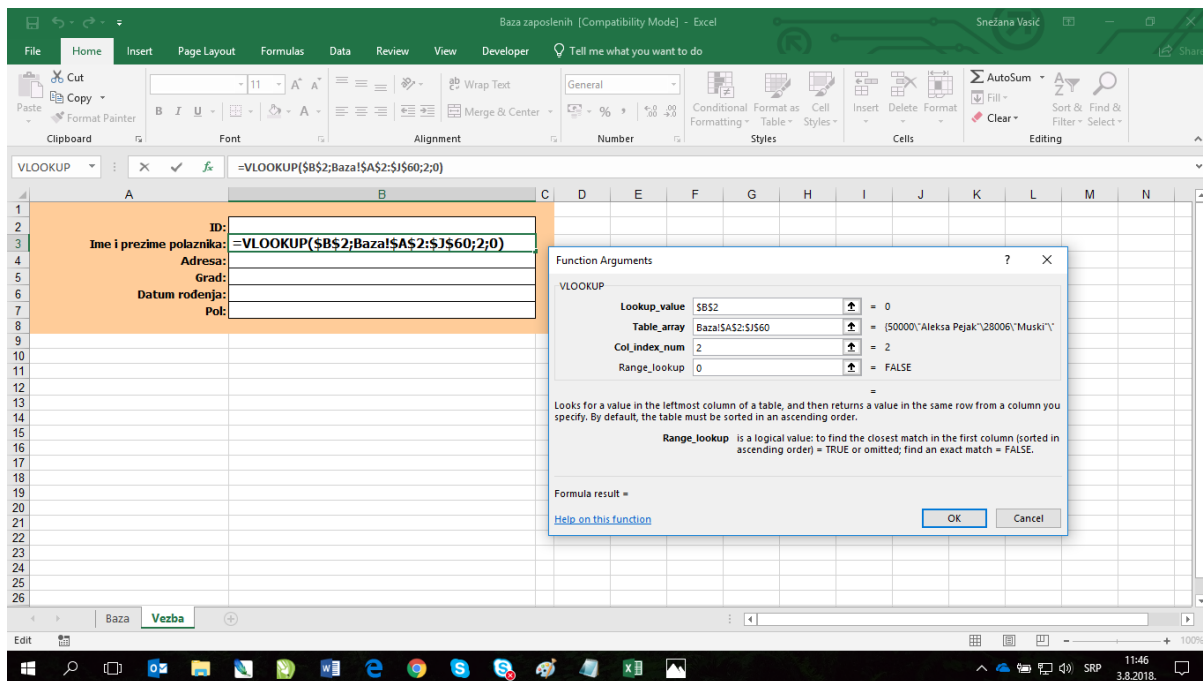
	1	2	3	4	5	6	7
	A	B	C	D	E	F	G
1	ID	Ime i prezime	Dat_rodj	Pol	U_br_odn	Adresa	Grad
2	50000	Aleksa Pejak	5.9.1970	Muski	Ne	V. Petrovica 10	Futog
3	50001	Milana Jovetic	1.5.1972	Zenski	Ne	V. Mslese 118	Novi Sad
4	50002	Aleksandra Nikolic	20.12.1978	Zenski	Da	Centarista 40	Beograd

Slika 13. Određivanje broja kolone (Col_index_num) iz Baze podataka polaznika



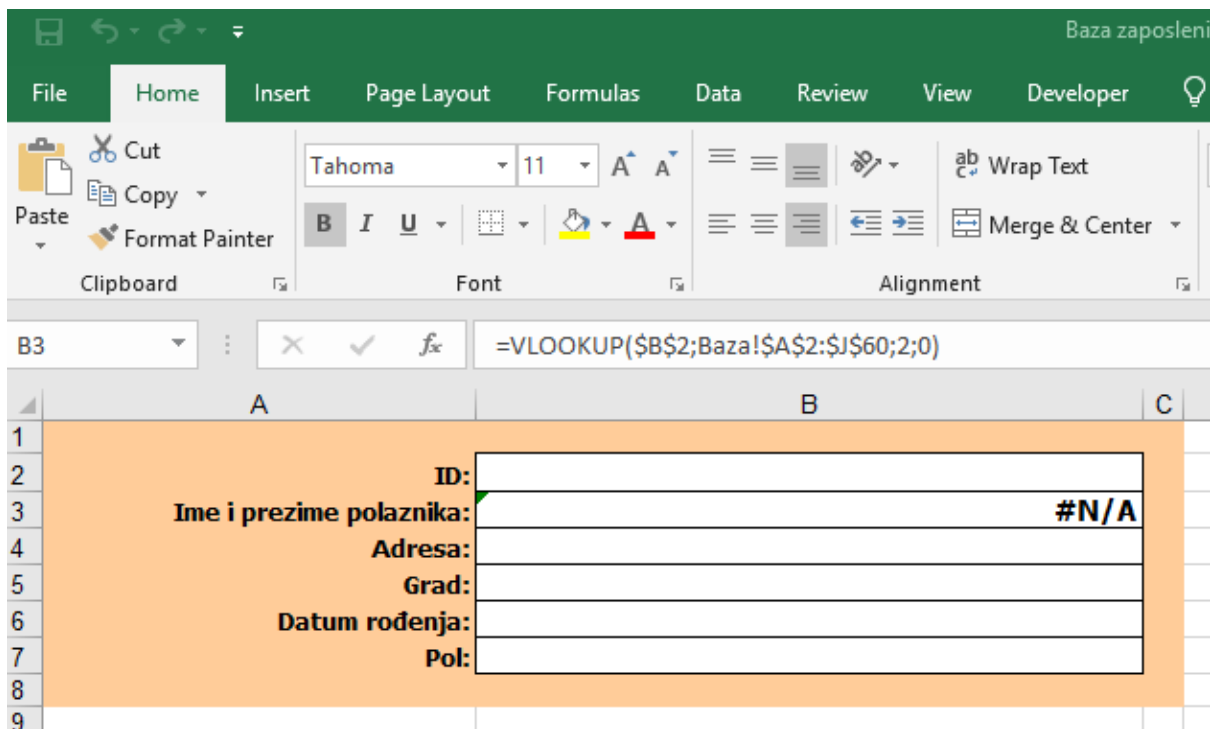
Slika 14. Unos broja kolone za pretraživanje

I za kraj, ostalo nam je četvrto polje za definisanje VLOOKUP funkcije, Range_lookup. U ovo polje se unose jedinice 0 ili 1. 0 predstavlja FALSE, odnosno potpuno podudaranje, a 1 predstavlja TRUE odnosno približno podudaranje. Šta ovo znači? Ukoliko unesete 0 kao vrednost, tada će vam prikazivati isključivo traženu vrednost. Međutim ukoliko unesete 1 kao vrednost, prikazivaće vam sve podatke koji su manji od željene vrednosti u pretrazi. 1 se retko koristi.



Slika 15. Unos TRUE/FALSE vrednosti u Range_lookup

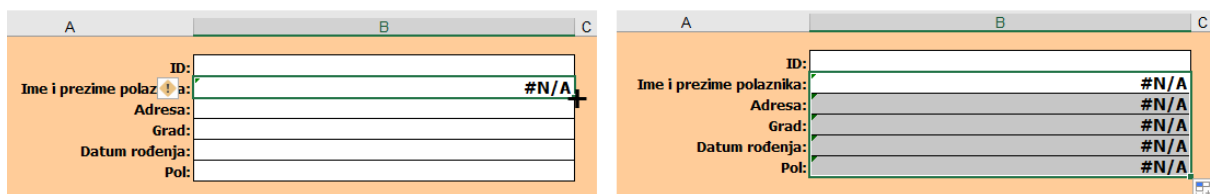
Definisanjem svih vrednosti u VLOOKUP poljima, dobija se sledeći prikaz.



Slika 16. Definirana VLOOKUP funkcija za polje B2

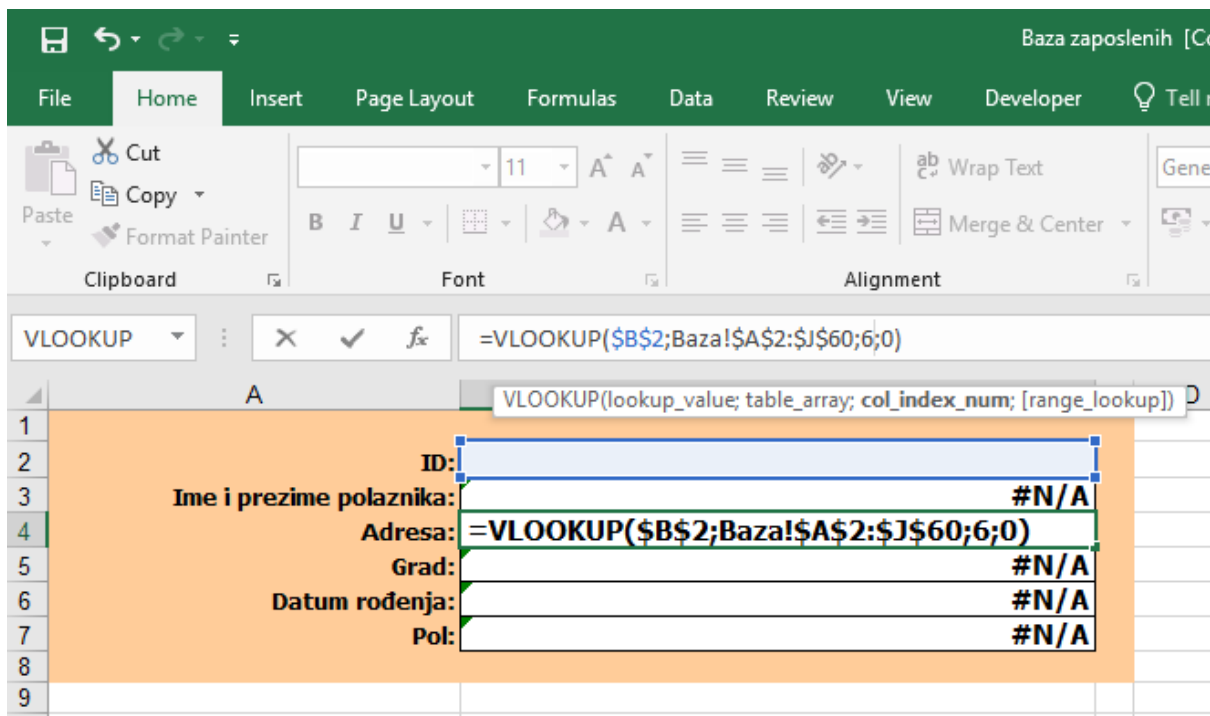
Ova poruka ne bi trebala da vas brine. Pokazuje da postoji greška. Greške nema (☺), samo nedostaje podatak u polju B2 (ID polje) na osnovu kojeg će se vršiti pretraga.

Za sva ostala polja (Adresu, Grad, Datum rođenja i Pol - u našem primeru), možete uraditi automatsko popunjavanje kolona, dvoklikom na + u donjem desnom uglu B3 definisanog polja.



Slika 17. Automatsko popunjavanje kolona

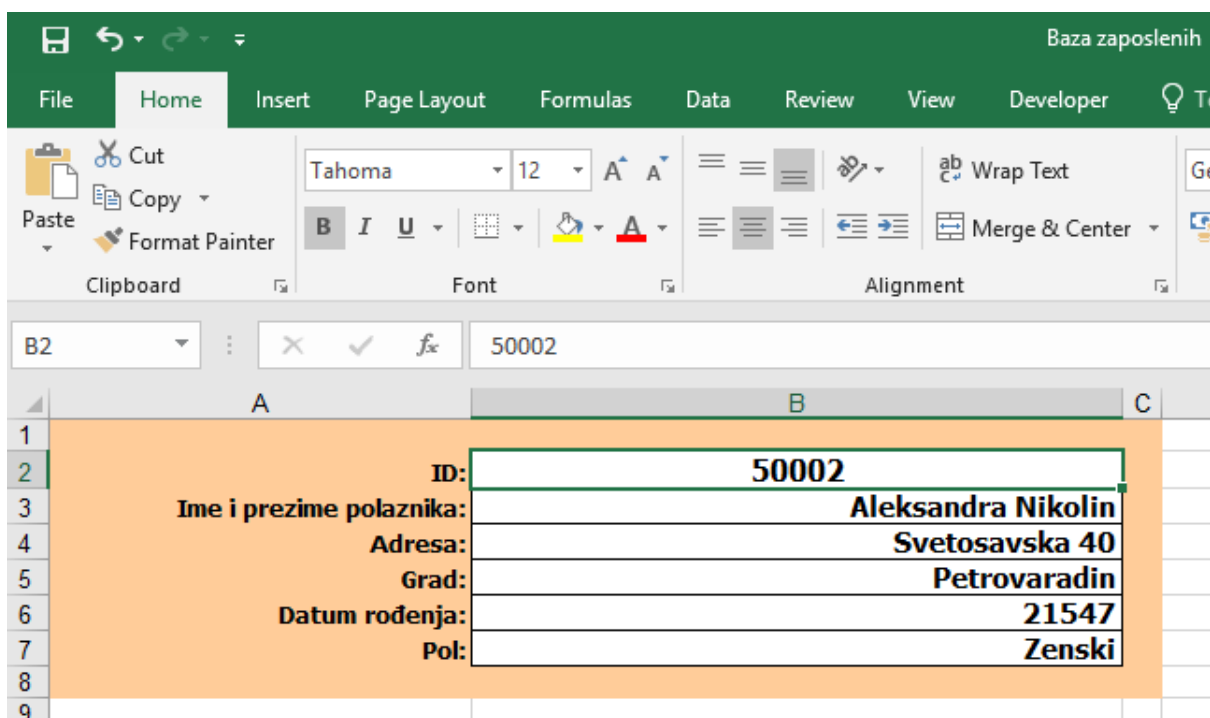
Na ovaj način, moraju se samo izvršiti korekcije broja kolone u kojoj će se vršiti pretraga sledećeg pojma. U našem slučaju za Adresu (B4), kolona koja će biti pretraživana iz Baze podataka polaznika je šesta po redu (videti na Slici 13).



Slika 18. Unos novih vrednosti kolona u kojima ćemo vršiti pretragu

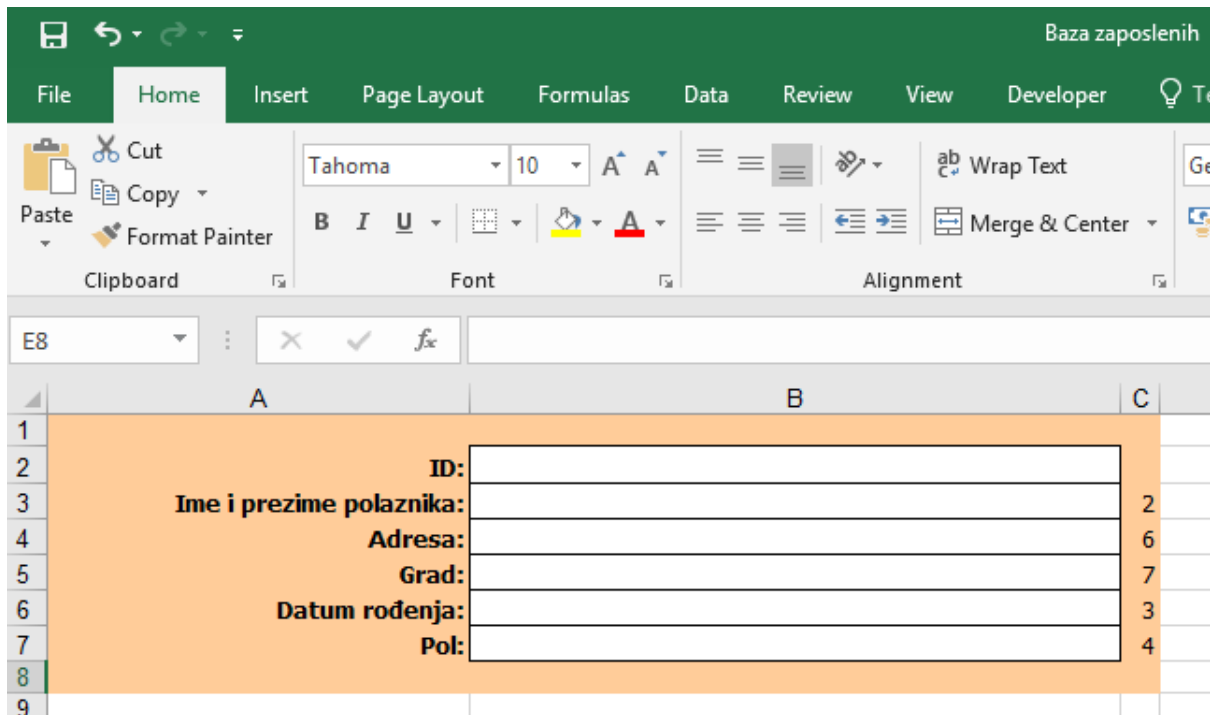
Tako uneti i ostale brojeve kolona za pretraživane pojmove. Za Grad je kolona 7, za Datum rođenja je kolona 3, a za Pol je kolona 4.

Kada smo uneli sve vrednosti, u polje B2 (ID) unosimo željeni kriterijum za pretragu. Na primer ID broj polaznika - 50002, i uz pomoć VLOOKUP-a dobijamo sve željene podatke vezano za ovu našu pretragu.



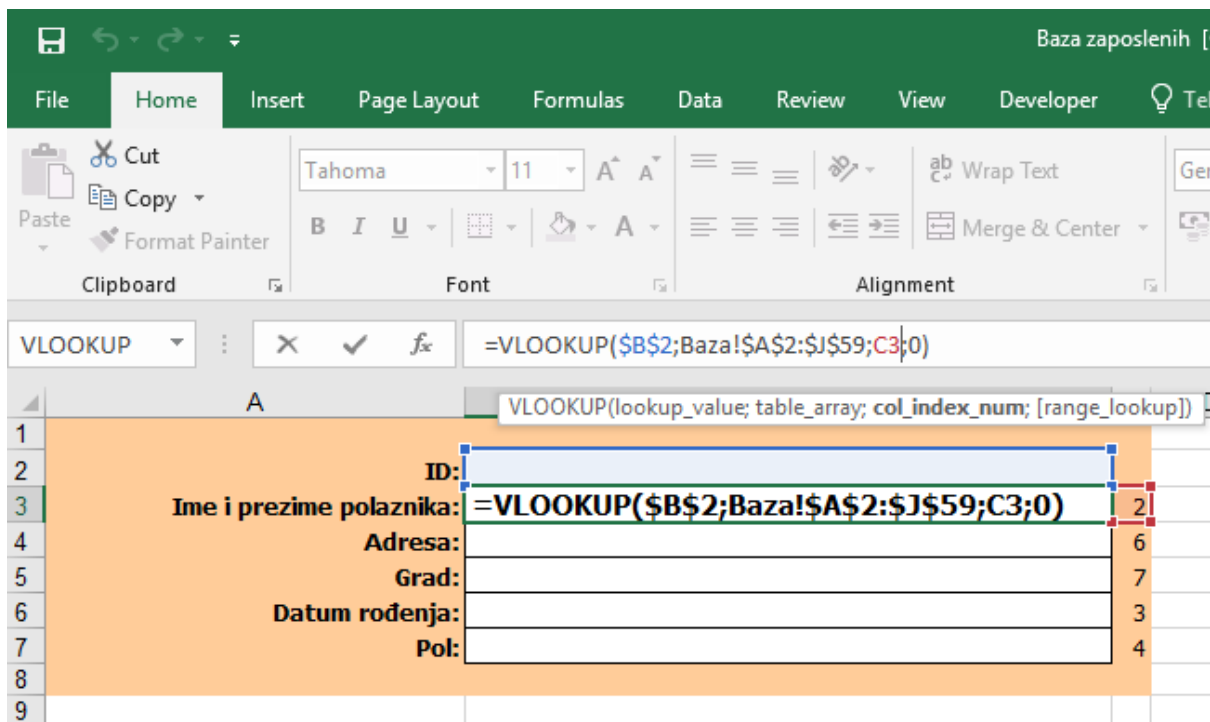
Slika 19. Prikaz pretrage prema traženom ID broju

Ukoliko vaša inicijalna baza podataka ima puno kolona i podataka, naš predavač David je dao još jedan *savet*. Pre popunjavanja pomoćne tabele, možete napisati van same tabele, brojeve kolona u kojima se nalaze traženi pojmovi. U našem slučaju bi to izgledalo ovako:



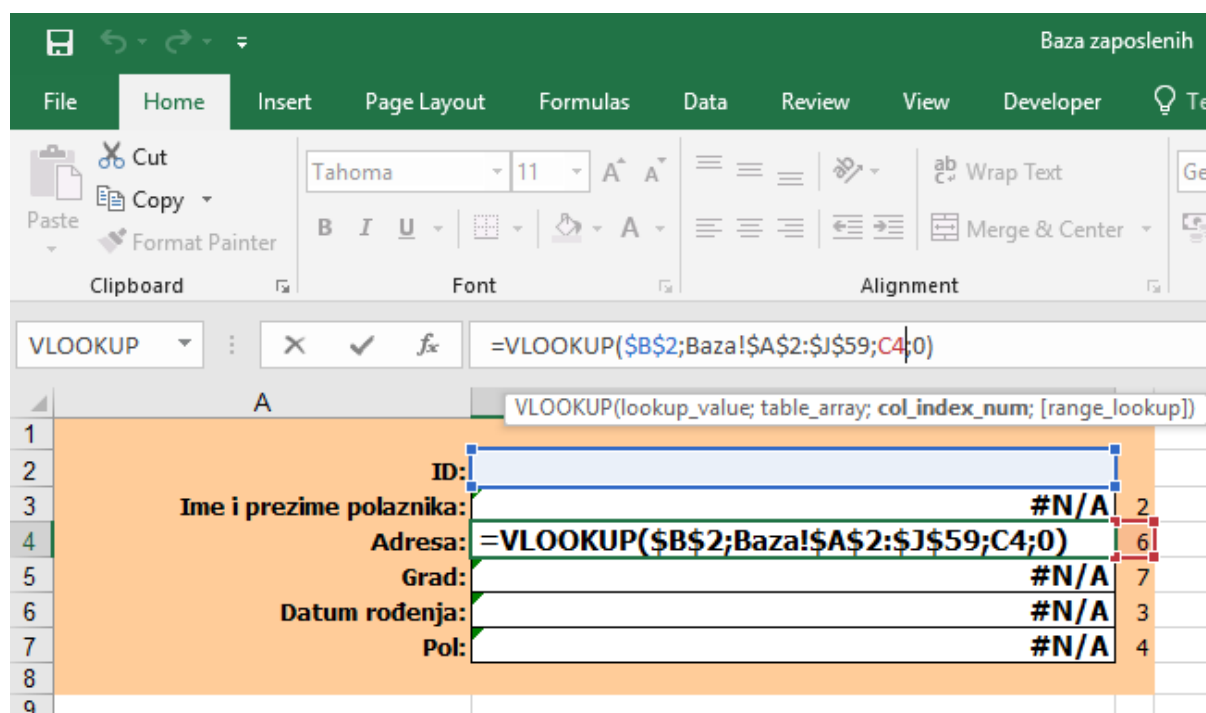
Slika 20. Priprema podataka pre definisanja VLOOKUP sintakse. Upis brojeva kolona koje će biti pretraživane

Tada u treće polje VLOOKUP funkcije unosimo C3 polje (koje sadrži vrednost koja nam treba, a to je broj kolone iz velike Baze podataka polaznika).



Slika 21. Olakšani način definisanja VLOOKUP sintakse

Potom automatski popunjavamo ostatak kolona (dvoklikom na + u donjem desnom uglu). Tada ćete primetiti da je VLOOKUP sintaksa popunjena sa kolonama koje odgovaraju traženom pojmu tj. polju.



Slika 22. Automatski popunjeni ažurirani podaci – provera ☺

Nadamo se da su vam ova uputstva bila od pomoći. Ako želite da naučite kako da koristite i druge napredne funkcije MS Excel programa, najavili smo kurs [Napredne tehnike rada u programu MS Excel za 6. avgust](#). Dođite i ovladajte tabelama, podacima i pravljenjem kvalitetnih izveštaja.



David Vunduk, predavač u školi kompjutera Smart School